

Plymouth, Pa., 2 Vasario.

Pirmą nekokią laiką visi mūsų laikraščiai iš vien buvo užsiėmę klausimu apie įrengimą lietuviškų mokyklų, o kur atsiradęs atsakantis skaitlius lietuvių, pareikalauti to nū miestų valdžių, kad įvestu lietuvišką kalbą į publiškąs mokyklas. Jeigu užtektu laikraščių balsu tokiems reikalams, tai gal jau ir turėtume kokią mokyklą savo kalboje arba nors vietą dėl savo kalbos anglisškoje mokykloje. Laikraščiuose galime mastyti kas tikt ant mislies užėina ir kas mums reikalinga, bet įvykdyti tą negalime visai tikėtis. Dauguma musiszkų džiaugiasi, kad jie gyvi yra tiktai, bet kad pasirūpinti apie tolesnį gyvenimą, tai nei mislies jie neturi. Pasidūda į valę kitų, nors anie jūs ir pasijungtu. Tas nesupratimas musiszkų paeina iš nemokslumo — tamsumo. Vietoje, kad pasinaudoti tiesomis šios šalies, pasirodyti, kad mokame ginti ir naudotis iš tiesų mums prigulinezijų, pasirodyti, kad gyvename solidariskai, rūpinamės apie savo reikalus, to pas mus nėra.

Paskutiniame laike, ma'ome kaip subruzdę yra visos tautos ezionai ir smarkiai dirba ir protestūja prieš nativistų užmaczius ap sunkinti ateivystę su reikalavimu, nū ateivių mokėjimo skaityti ir raszyti. Mus tas užmaczius smarkiausiai trōpyja, o ką mes darome dėl tokio paszalinimo? Veik nieko. Iki sziolei girdimavos iš trijų vietų tiktai, kur tapo užmanyti protestai. Mūmise ta mislis vieszi, kad atliks už mus viską vienas užmanytojas, arba, kodėl anas tą nedaro. Ne. Nesitikėkime nei ant vieno kad už mus viską atliktų, bet pamatę ir išgirdę gerą užmanymą, szokime visi prie darbo ir padėkime tokiam. Nepalikime

vieno užmanytojaus atlikimui užmanymo, nes tasai reikabas priguli nū visų o ne nū vieno. Turime rods tautiszkų ir bažnytiszkų draugyszių, kliubų, „Susivienyjimą“; bet rodosi, lyg jų nei nebutų, jie savo uždūtę rodosi atlikę yra tūmi, kad jie gyvūja.

Šį metą Vokietijoi, Birzelio mėnesyje, bus skyrimai pasiuntinių į eiecorystės parlamentą. Visokios partijos smarkiai darbuojasi ir kožna tikisi laimėti. Lietuviai taip gi dirba, bet ne taip smarkiai kaip kitos partijos, iš priezasties stokos pinigų ir darymo visokių painių nū valdzios ir kitų partijų. Tai gi lietuviszki agitatoriai turi sunkiausia dirvą. Mums yra gerai pazinstama, ką kasztūja partijai norincziai savo kandidata išiszkirti. Tai gi mes užmanome, kad išgalėdami paszelptumėm savo tautiezius toje kovoje pinigiszkai, nes jų išzlaimėjimas skyrimųse (išszkyrimas lietuvių į pasiuntinius) suteiks mums visiems lietuviams garbę. „Vienybė“ redakcija pūkauja tam tikslui \$5,00 (20 markų) ir priima aukas. Visi aukautojai bus apgarsinti „Vienybėje“.

Visiems skaitytojams, kuriems „Vienybė“ siunziasi ant paziuros, taps sulaikyta, jei neužsimokės iki 15 dienai szio mėn.

Iš Lietuvos.

Szakiiai, Naumieszcio pav. Sv. gub. Nedaug ką turbūt, galėsiu praneszt iš mus to žydinio miestelio, bet ramintis turiu nors ta vilezia, kad ką žinau — apie tai raszau. O kad neįjeszkoti kur daug kokių ten labai žingeidzių naujienu, paraszysiu nors apie mus miestelio žemskius, paimdamas vieną atsitikimą, — nelabai smarkų dėl mus miesteliū žemskių

vyresniojo, — kurį girdėjau iš lupų vieno savo draugo, buvusio dalyvu tame atsitikime. Pasakojo taip: „Parvažiūjant mą ir dviem mano draugam 10 d. szio mėnesio iš vienos, pažemūnėje, vietos, sustojom, pavakareje, Szakiūse pas žydą — karcziamūjką, kad patys kiek pasidrutytumė ir arkliai pasilsėtų. Papraszė padūt mums silkės ir dūnos (buvo pėtnyczios diena) susėdom atskiriam kāmbarėlyje ir sznekucziūjam apie szaltį, gerumą žiemos kelid, nelabai smagę szios dienos kelionę ir visus niekus, parėjusius mums ant mislies. Kaip sztai prasi darė darys kāmbarėlio ir įeina vieno iš mus X. pažystamas, Szakių žemskių vyresnysis (starsza). Pasveikina mus ir užklumpa savo pažystamąjį X., kad tas nupirktu jam (užpundytu) saldžios degtinės, nėra, girdi, „tu manęs ant savo vestuvių nepraszėi, tai dabar turi mą už viską atlygint.“ Taip jam bepraszant, o X. be sispirent, atneszė žydelkaitę ir mus užpraszytą užkandį. Pamatę tąją žemskis ir taip gi padėtą ant stalo užkandį, pasistojo nū kedės ir, paėmęs ją už rankos, pratarė: „ar taip kokio užkandžio nėra?“ „Yra pon, ku' gi nebus! yra virtos žuvies ir marinavotos“, — at sakė žydelkaitė. Buvo norėjus da ką sakyt, bet mus „milziniui“ (jau pusėtinai įsigėręs ir dėlto labai drasus buvo) labiausiai, turbūt, marinata patiko; dėlto neilgai laukdamas ir vėl priėjo prie savo pažystamojo, X., ir liepė jam paliept žydelkaitėi atnėzti „tos marinatos“. Jau mus draugas, X., nežinojo nei kur dėtis nū nepaliaujaneczio praszyti, ir butų, gal sutikęs išpildyti praszaneczio norus (matot jis labai minksztos szirdies žmogus ir nelabai daug reiko praszyt, kad jis tą praszytą išpildytų), kad ne but užstojęs už jį czia jau sėdintis

draugas jo ir draugas tos dienes kelionės, kuris, atsikreipęs, su nekantrumu, prie žemskio, taip isztarė: „Tamista, kaip matau per daug nori ponaut ant mūsų; nori, kad mes visi priimtumė tamistos nūmonę ir su tamistos noru sutiktume; draugystėje taip neįnasi; draugystėje esant reikia klaustis visų nūmonės ir jei daugumas sutiks ant to, ko patsai geidi ir ką užmanai, — tada galima laukti, kad tas bus išpildyta, o vienam negalima priverst nei prie ko“ (žodziai szie buvo isztarti lietuviszkoje kalboj). Mus „milzinae“ sukrito kiek ir persipraszės, sutiko su tokiu išvedimu. Mes pradėjom rūsztis prie užkandžio. Nepraszytas mus svezias, pasimatė, turbūt, kad ne ant vietos esąs ir kad ne lygius sav ir kitiems užkabino, pasikėlė ir, nieko nesaķęs, iszėjo. Bandėm da sulaikyt, siulydami užkandį ir degtinės, bet neklause; prisižadėjo paskui ateisęs, bet jau nematėm daugiau jo.

Taip iš didelio drasūlio stojosi mus „milzinas“ szeszku. O juk kaip mes įejom į karcziantą jis labai augsztu save statėsi prieš du vyrus, su kuriemdyiem, karcziamoje už stalo, apsiėjo kaip su savo vergais ir pasivalgė, *dabdr jau negardzius silkės* ir prastos degtinės atsimaupė.

Pabaigus jam apie tai pasakoti, asz perbėgau misle per viso mus kraszto žemskių padėjimą sziadien ir da keletą metų atgal. Juk kaip tam „milziniui“ taip ir daugeliui pasitinka tokius nesmagumus pritirti, o keletas metų atgal niekas beveik, neišzdrysio jiems nei pusę zodzio prieszais bambtelt, — tasyk jie, žemskiai, buvo *labai dideli ponai*, ir gyvenimą turėjo pusėtinai gerą. Sziadien jau to nėra. Bet ir kaip gi bus gerai žemskiams, kad žmonės jų visai pradeda nebijot! Jau ne tikt gero zo-

dzio nedūda ir bulvių nesodi-
na, bet, atsipraszant, užpa-
kalį da spiria, kaip ateina pas
ką į namus ir praszo ko arba
baugina su sziūm ar tūm. Pa-
sakojo mą viena žmona, ten
kur nū Sitautų, kad kada
atėjo pas ją į namus žemskis
ir patėmijo kad ner prie str-
bos dirų numerio namo, ir
paėmęs knygas raszė apie tai
protokolą ir ketino ją apskus-
tie, tai ji paėmus szlūtą ir tem-
pus per sprandą, iszšardama:
„sze tav blėta, o jei nori tū-
jau ir numari ant jo į parody-
siu“. Buvo nōrėjęs da prie-
szintis, bet turėjo neszintis, nes
pamatė, kad senoji moeziutė
ir apie spatą kampe jau dip-
keles skambina.

Tai tokios su tais girtybės
tarnais baikos kaip kada at-
sitinka.

Na o kaip kada jie ir reika-
lingi... Nesznėkėsiu czion
apie gerą atlikimą jų priderys-
czijų, bet tikt noriu porą zo-
džių isztarti apie vieną atsiti-
kimą, buvusį pereitą utarnin-
ką Szakiūse per jomarką (pre-
kymetį). Matėt kokia ten
moteriszkė, isz kaimo Z., atsi-
lankydama syki Szakiūse pas
kromininkę - ydelką S., pa-
ėmusi didelę skepetą dukters
tos zydelkos iszėjo sav. Pe-
reitą utarninką, apsisiantus su
ta skepeta, ji ėjo pro tos zy-
delkos kromą ir nei nemislyjo,
kad kas gal ant jos ką pasa-
kyt. Jai, beeinant patėmijo
tos skepetos savininkė ir pa-
siszaukus tėvą, o tas pamojęs
einantį keliu žemskį, stlaikė
aną moteriszkę jau ant rinkos
ir parsivedė pas savę. Czion
nutraukė žemskis nū jos ske-
petą ir padavė zydelkai, tai,
kuri tikrai pamatė, kad jds
esanti. Moteriszkė bاندė gin-
tis visai iszskalbedama, bet
sunku buvo iszsigint, kadan-
gi buvo parodyti tuli ženklai,
esanti ant skepetos ir ant ku-
rių ji buvo pažinta. Žemskis
suraszė protokolą ir nuvedė tą
moteriszkę ant policijos.

Kas toliaus dėjosi jau neži-
nau, nes atėjo mano draugas
ir nuėjovą vėl į gilumą jomar-
ko, pažiūrėt ar ką naujo nepa-
matysiva; vienok nieko įpa-
tingo nebuvo, nes, mat, jo
markas buvo netikras, tiktai
per paczius Szakių zydelius
uzszauktas. Tokie jomarkai
stovi Szakiūse labai tankiai.
Matyt, zydelk primoka kiek
miesto gāspadoriui (bulmist-
rui) ir tas paveliją jomarkus
daryt, o kaip žmonių suvaziū-
ja, tai zydelks vis sziek-tiek
tur palikti. Ir iszeina, kad
visi pelno!... *Kubius.*

Isz Kitur.

— *Kuba.* Nesūlankiant
jokių pasekmių, t. y. ispanų
arba kubieczijų, kad kuri szai-
lis taptų pergale. Dabar
siunezia Suv. Valstijos savo
laivyng, ką daro ir Europos
vieszpatystės. Suv. Valstijų
pasiuntiniui, Havanoi, pradėjo
ispanijonai kelti demonstraci-
jas ir turejo buti pastatyta ka-
riauna jo apsergėjimui. Net
paskala skraidė, buk Suvien.
Valstijų pasiuntinys užmusz-
tas tapęs, toji žinia, vienok,
buvo neteisinga. Nuplaukus
Suv. Valst. kariszkam laivui
„Maine“ į Havanos įstą, Ispa-
nija taip gi atsiųs savo
karlaivį į Suv. Valst. pakrasz-
tį. Valdžios viena antrą svei-
ir garsina, kad tame nėra nei
koko politiszko mierio, ir lai-
vai yra siuneziami tiktai isz
didžios prietelystės, bet ispa-
nai sako, kad Suv. Valstijos
atsiuntė savo karlaivį dėl pa-
drāsinimo kubieczijų tiktai.

Gen. Blanco iszkeliaivo į
Manzanillo, prov. Santiago de
Kuba, kur nusivežė \$300,000
papirkimui kubieczijų vadų ar-
ba kaip Blanco mislyja, pri-
kalbėti jds priimti autonomiją,
paimti piningus ir iszvaziūti į
kitą szalį. Kubieczijų vadas,
Gomez, iszjūke Blanco tckį
uzmanymą ir liepė jam „pa-
cziam prasitraukti isz Kubos.

Arti Tapaste, prov. Havana,
uzpūle ispaniszka kariauna
ant Nestoro Aranguro, kubie-
czijų vado, kursai su-savo pa-
lydovais buvo iszėjęs nat fur-
mų pas vieną fermerį ir czio-
nai netikėtai užpūle jį ir su-
szaudė, ir jo lavoną nugabeno
į Havaną parodyti savo virsz-
ninkams. N. Aranguro turėjo
tiktai 24 metus.

— *Ispanija.* Didėi sujudo
ispanijonai isz priezasties nu-
siuntimo Suv. Valstijų karlai-
vio į Kubą. Visi laikraszcziai
ėmė rėkti gvoltą ir reikalauti,
kad valdžia pasielgtu lygiai ir
siųstu tūjaus savo laivyng į
Suv. Valstijas. Ministerija
tūjaus paskyrė drucziausį lai-
vą „Vizecaya“, kad tasai plauk-
tu į įstą Suv. Valstijų. Ispa-
nijos randas labiausiai baimi-
jasi vidurinių agitatorių, kurie
darbūjasi isz visų spēkų prie-
szai dabartinį randą ir admi-
nistraciją Sagastos. Buvesis
gen-gub. ant Kubos Veyleris
tapo per vyriausį kariszką su-
dā nuspręstas ant dviejų mėn.
kalinio. Randas reikalauja
\$40,000,000 ant sudrutinimo
laivyngės, be ko negali pradėti
karės su Suv. Valstijoms. Ant
iszpaniszkų laikraszczijų tapo
ūždėta cenzura, idant neuži-
pultu ant Suv. Valstijų ir ne-
erziūtų žmonis tame dalyke.

— *Prancuzija.* Prasidejus
neapkentimui zydy, panaszus
susimuszimais tēsi tarpe zydy
ir jų prieszininkų vis tolyn.
Algierijoi (sziazur-Aprikoje)
zydai negali niekur ant gatvių
pasirodyti; jų krautuves plė-
szia ir danzo laugus kas jma-
no. Gen-gub. Lepine nori
užlaikyti viską tvarkoje, bet
nenori jo klausyti prieszzy-
džiai. Į sumiszusius žmones ji-
sai prakalbėjo, kad eitu na-
mon ir nedarytu jokių niekys-
czijų, bet mieks jo nepaklausė
ir isz vieny namų metė į jį su
akmeniu, kuriam spējo dar
gen-gub. pasitraukti. Visar

stovi kareiviai; 300 yra su-
aresztavotų. Paryžiuje ir kitur
studentai daro didelius emy-
derius. Abelnai tvarka yra
visur pavesta kareiviams.

— *Italija.* Valdžia nutarė
visur kariauną pastatyti, kur
tikt atsitiko bado maizsztai; isz-
laikymui tvarkos. Neapoliu-
je badūljai iszdauzė visas lik-
ternas ant gatvių, sudegino
gyvenimą gubernatoriaus ir
kliobo namą. 39 badūlius su-
aresztavojo. Romoje socialis-
tai varo agitaciją, kad turi bu-
ti visokis muftas nū valgomų
daiktų paszalintas. Mieste Vol-
tri, arti Genuos, tapo du badū-
liai nuszauti nū kareivių. Val-
džios neįmano nei ką bedaryti,
kad numalszinti iszbadėjusias
minias.

— *Anglija.* Iki szioliai
Kinūse Anglija losze pirmajė
role, bet prieszinantėsi Masko-
lijai, Anglijos uzmanymas
vėl ant niekų nuėjo. Masko-
lija matomai nenori iszszizadėti
skanaus kasnio Kinūse ir vi-
sokiais budais trukdo Angli-
jos reikalus. Darbar vėl Mas-
kolija keta paskolinti Kinams
piningų dėl atmokėjimo Japo-
nijai už praėjusią karę, ant tų
paczių sanlygų, kaip kad bu-
vo apsiėmusi Anglija; tame
reikale pareme Maskolija
Prancuzija, tai gi dūda pinin-
gus. Isz kitos pusės vėl pa-
reina žinios, kad Kinų randas
reikalauja nū Maskolijos ap-
art paskolės ir apgynimo priesz
Anglija, ant ko Maskolija at-
sakė abejotinai. Anglija-gi
statei apsiima paskolinti pi-
ningus ir apginti jds nū Mas-
kolijos. Toliaus girdėti; buk
Anglija ir Maskolija skolysen-
ti Kinams piningus ir abidvi
lygiai sergės Kinus nū užpūli-
kų. Anglija turėjo atsisakyti
nū savo mierio, nes Maskolija
nėsutiko, kad atidaryti kinisz-
kus ūstus dėl laisvos pirklystės
visiems. Anglija sako, nors
kas zin kas skolins piningus,

bet ji vis reikalauja, kad ūstas Ta-lien-van būtų atviras Anglijos laivynė kinizkose pakrantėse susideda iš 11 didelių karizkų laivų ir 14 mažesnių.

Anglijos reikalai Indijose negeresni už Ispanijos Kuboje. Paskutinės žinios praneša, buk anti Shinkamar viena brigada anglizkų pajėgų susimuszė su pasikėleleis ir daugelį savųjų nuzudziusi. Apie teisingumą tų žinių vienok dar abejojama.

— *Vokietija.* Apie nieką dabar Vokietijai nekalbama kaip apie jos galybę tikrai ir iszminti. Nei joks susirinkimas neatsilieka be kalbų apie padidinimą laivynės isz valdžios pusės, kaip ir priešizninkų (social-demokratų) prieštaravimo. Ciecorius apie nieką nekalba, kaip tik apie laivynę ir platinimą tikėjimo tarpe nekrikszczionų. Net maldas paskira pats ciecorius, kuriose kalbama apie praplatinimą krikszczionystės ir garbės Dievo. Ciecorius norėdamas koku nors budu įgyti padidinimą laivynės, net prigauti nori savo pavaldinius, nurodydams, kaip silpna galė yra Vokietijos. Nutėpliojo jisai tēpliones, iszrodanczias karizskas sylas Japonijos, Maskolijos ir Vokietijos Kinuse, kur vokizskas pajėgas parodė visai menkutėmis. Tais tēpliones ciecorius isz dalino augztesniems laivynės apicierams, idant tokiu budu galėtu įgyti įtekme ant parlamento, kad tasai pritartu jo norui. Szj metą ciecorius savo gimimo dienoje (27 Sausio) nieko neapdovanojo atleidimu įartiniimų, kas pirmiaus veik visiems tokiems prasikaltėjams buvo atleista. Dr. Trojan, redaktorius polytiszškai satyriszko laikraszczio „Kladderadatsch“ tapo apsudytas ant 2 mėnesių kalinio už vieną paveikslą, po kuriū ni yra ciecoriaus zodziai

iszkalbėti i rekrutus „kufsai nėra geras krikszczionis, toks negal but geru kareiviu“; priegtam vėl Alzacijoi 2 daktoriu įkiszo kalinin, rezipe už ką, kad net konzervatyvisz ki laikraszcziai laiko tą už szlyksztų pasielgimą valdžios.

Partijos, viena už kitos taisosi parlamento rinkimams, kas bus Birzelio mėnesyje. Partijų organai vėrezia kalnus ant kitų, perstatydami tikrai savo partiją kaip geriausią. Socialistai pranaszauja konzervatyvams galą, tiejie apszaukia socialistus, kaip neprietelius dabartinės tvarkos. 18-tą Kovo sueina sukaktuvės 50 metų nū revoliucijos 1848 m., nū kurio tai laiko prasi-dėjo parlamentarizskas rėdas Vokietijoi. Socialistai nusam-dė didžiausias sales Berlyne susirinkimams tai dieniai. Darbininkų organizacijos paskyrė didelius piningus papūsziniui kapų karžygių, kurie savo galvas padėjo už laisvę 1848 m. ir iszkariavo parlamentarizską valdžią.

Dalis darbu

— *Hazleton, Pa.* Czionai buvo susirinkę 35 sanariai unijos i „Harmory Hall“, kurie visi dirba szesztame Sub-distrikte. Jie laikė slaptą susirinkimą. Girdeti, buk jie taravosi apie naują straiką pavasaryje.

— *Pittsburg, Pa.* Gelezinkeliai, pabrizikai ir kitokios dirbtuvės smarkiai pildo angliū gūlius ateinančiam laikui. Visur kalbama, kad su pavasariu kils naujas visatinas anglekasių straikas delei nūmažintų algų. Kalnakasiai tiekiasi isz tikrujų prie straike.

— *Wilkes-Barre, Pa.* Kasyklose Alden Coal Co. 26 d. Sausio isz nežinomos priezas ties eksplojavojų dinamitas, ir vyriausį superintendentą, Smith'ą, kasyklų bosą Finn,

ugnies bosą Richards ir nekuri skaitlių lenkų darbininkų, mažiaus daugiaus apdegino. Nū eksplozijos užsidegė kasyklos, ir ką buvo visai negalima užgesinti.

— *S. Bethlehem, Pa.* Delei pakėlimo muitų per Dingley'o tarifą, kas perėjo nū 75 ant 125, prieszai muitą po Wilsono tarifu tikrai 40 nūszimezių iszneszanti, daugelis prancuzizskų szilkiniū iszdarbiū negali vesti konkurencijos su amerikonzskais, deito prancuzizski pabrizikantai nutarė įstaisyti Suv. Valstijose dirbtuvės visokių szilkiniū iszdarbiū Didžiausi szilkų iszdirbėjai isz Lyon (Prancuzijoi) susitarė su savo agentais New York'e, įstaisyti S. Bethlehem'e austuvę su 200 stakliū, po vardu: „Duplex Silk Co.“, kur nū 1-mos Balandzio pradės dirbti. Jei bus reikalas, tai staklės taps dar padaugintos.

— *Wheeling, W. Va.* Darbininkams gelezies liejinyczios „Wheeling Iron Works“ begyja 12 mėn. tapo du kartu numazintos algos. Pirmu kartu ant 12% o antra dabar ant 13% arba sykiu ant 25%. Czia dirba 800 darbininkų ir keta straikūti.

— *Chicago, Ill.* Ant susivaziavimo kalnakasių minksztuju angliū ir kastyniū savininkų tapo nutarta pakelti algas ant 10 centų už toną, kas kalnakasiam ant nau-dos iszeina Valstijose Illinojaus, Indijanios, Ohios, Pennsylvanijos ir vakarinės Virginijos apie 7 milijonus dol. per metą. 8 valandų darbo laiką įvesti visur nū 1-mo Balandzio ir algos darbininkų visose 5-kiose Valstijose lygios turi buti. Nutarta, kad nū 1-mo Balandzio mokestis nekuriūse distriktūse nū 40 ct. už toną, turi buti pakelta ant 60 centų.

Kasyklų savininkai dziaugiasi isz tokio sutarimo. Jie sako, jei nebutų susitaikinta su darbininkais, priversti butų buye taisyti angliū gūlius nū \$100,000 vertumo delei paojaus straike.

— *Fall River, Mass.* Straikas verpėju pasibaigė su skriauda darbininkų ir sugrįzo prie darbo pagal padūtas iszlygas verpinycziu savininkų. Tarpe straikieriū nebuvo gero sutarimo, nes viena dalis nū pat pradzios straike pametė viltį iszlaimėjimō.

— *New York'e.* „Aktoriū draugystė“ (ką rodo teatrūs) atsiszaukė prie darbininkų unijos norėdama susivienyti. Draugystė turi 1100 sanariū. Daugelis isz jų turėjo mėginimus (prabas) teatrūse atlikti dovanai per 4 sanvaites, kur dvi sanvaites paskui rodė perstatymus ir gavo visai mažą algą kad negali iszmisti. Jie nori susivienyti su darbininkų unija dėl paszalpos laike straike.

— *Marinette, Wis.* Vietinei kapitalistai suorganizavo draugystę ant akciū del pastatymo dirbtuvės dirbti visokiū įrankiū prie zemdirbystės. 300 darbininkų gaus joje darbą.

— *Chicago, Ill.* Illinois Steel Co. paskyrė 400,000 dol. dėl pastatymo liejinyczios blekiū pietinėje Chicagoje. Po pastatymui tos liejinyczios i 1000 darbininkų gaus darbą.

— *Anglija.* Maszinistų straikas jau pasibaigė ant ne-naudos darbininkų, nes daugumas maszinistų pristojō ant padūtu iszlygų per kapitalistus ir sugrįzo prie darbo. 25,000 darbininkų balsavo, kad eiti dirbti už tiek, kiek kapitalistai dūda, o 11,000 tam prieszai.

— Albany, N. Y. Į Vals-
tijos kapitulą įneszė „billa“
pasiuntinys Boody, lytinczia
barzdaskuczius ir plaukų kir-
pėjus. New York'o valstijoi
visi barzdaskucziai ir plaukų
kirpėjai į 90 dienų turi ap-
reikszi valdziai savo pavardes
ir vietas gyvenimo bei kaip il-
gai tūm jau užsiima, ir užmo-
kėti koznas po \$100 į Valsti-
jos kasą. Billa reikalauja, kad
visose vietose būtų atsakantis
czystumas.

Tikras daiktas del tave.

Užtikrinimas, kur nieko nepražūdyt. Galvos
skandėjimas, liežuvio, — niežai ir tikstancziai ki-
tokių ligų, kaip tai užsilaukimas vidurių, sužin-
mas kepenų gali būti išgydytoms, imant CASCA-
RETS CANDY CATHARTIC. Tai vis atnaujina.
Parsidūta kožnoi apieko: jei nepagrūdyt, pini-
gus gražiname. G. C. C. pabandyk dėžute szia-
dien, nes yra teisingai, 10c., 25c. ir 50c. Paban-
dymas dėl zinios dovanai

Isz Amerikos.

60 metų mama.

Toronto, Ont. (Kanadoje),
per 60 metų sena pati W. Gil-
livray, apdovanojo savo patį
78 metų su dukrele. Ji yra
isztekėjusi antru kartu jau.
Pirmu kartu isztekėjo budama
15 metų; viso pagimdė 22 vai-
ku.

Szauanus
misijonieriai.

Parubeziūse Virgínijos ir
sziaurinės Karolinos nū Utah
a'ėjo į 2000 misijonorių „mor-
monų“, kurie atrado daugelį
pasekėjų tarpe jaunūmenės;
ypaciai, prizadėdami jiems
gaszlų gyvenimą be darbo.
Farmerei neteko szeimynos to-
kiu būdu ir užgrėšė misijono-
riams, jei neiszsineszdins umai
iszszaudyti ik vienam. Mar-
monai laiko daugelį paczių ir
patys nieko nedirba. Visus
darbus turi atlikti moters.

Tėvas pardavė
abidvi dukteris.

Toledo, O. Jūzas Folk, len-
kas, priesz metus atvyko
Ameriką jieszkoti laimės. At-
vykęs į Toledą apsigyveno an-
salos Kelly, kur gavo pelnin-
gą darbą. Tame tarpe, Len-
kijoi, numirė jo pati ir paliko
naszlaitėmis dvi dukteris, ku-

rios praszėsi tėvo jas gelbėti
isz vargo. Tėvas neturėjo ga-
na pinigų atvykimui dukterų,
dėlto pasiskolino po \$50 nū P.
Mille ir J. Hidak. Pirm ke-
lių sanvaiczių laimingai duk-
ters atvyko, o rakas atmokėji-
mo skolos ir buvo jau praėjes.
Skolintojai reikalavo pinigų,
o szis neturėdamas isz ko ati-
dūti, užmanė skolintojams vie-
toja pinigų paimti po vieną
dukterį už paczią, ant ko tiejie
ir sutiko; Hidak paėmė 15
metų Marę, Mille gi jaunesne-
jė Oną. Dabar džiaugsmas
neapsakomas; tėvas džiaugiasi,
kad atliko skolą ir sutūke
(apzenijo) dukteris; skolinin-
kai vel džiaugiasi, kad gavo
po paczią; o anūdvi dukters
labiausiai džiaugiasi, kad jau-
nos ir tiktai atvykę į Ameriką
apsivedė.

Perskyrė ant
6 mėnesių.

Brooklyn'e/ sudzia Gaynor
atskyrė Sarą Connor nū vyro
ant 6 mėnesių, per kurį laiką
vyras turi jai mokėti kas san-
vaitė po \$10 del pragyvenimo.
Tiesos daleidzia sudziai iszdū-
ti tokią laikinę isztarmę, mie-
ryje, kad susivaidyjusi pora
gali tame laike apsimislyti,
paszalinti nesutikimą, ir susi-
taikinti vėlei.

Priesztaravimas
priesz pirklius.

Blaiyvstės draugystės ap-
garsino priesztaravimą priesz
visus pirklius, kurie apart ki-
tų valgomų daiktų pardūda ir
svaiginančzius gėrymus. Blai-
vininkai persergsti visus savo
draugus nieko nū tokių ne-
pirkti, kurie su kitais daiktais
pardūda ir degtinę dar. — La-
bai gražus tas užmanymas, bet,
kad jie istengtū karcziams isz-
naikinti, tas butu geriausia.

Tris milijonai
buszelių javų
sudegė.

E. St. Louis, Mo., sudegė
vienas Eleveiteris „Union“,
kuriame buvo 3 milijonai bu-

szelių javų. Didesnė dalis
buvo kukuryzų. Priegtam dar
sudegė 85 vagonai pripilti ja-
vų stovinti arti eleveiterio.
Sudegė ir namų daugelis apie
tą vietą. Nūtrota apskaityta
ant 2 milijonų dolerių.

Priesza is Lodges
„billa“.

Elizabeth, N. J., lietuviai,
kaip padūda „Pennsylvanisché
Staats-Gazette“ laike didelį
susirinkimą, kuriame smarkiai
priesztaravo prieszai Lodges
billa ir sutaisė protestą, kurį
nusiuntė distrikto kongresmo
nui, kursai tarp kitko taip
skamba: „Kiekvienas žmogus
nemokantis skaityti nei raszy-
ti, negali tiek paojaus padary-
ti, kaip toksai, kurs moka.
Nemokintas žmogus sunkiai
dirbdamas apie nieką nemisly-
ja ir yra ramiu ukėsu, ir nega-
lime tikėti, kad nū tokio kas
kokią skriaudą turėtu“. — Kas
žin kokios dėlei priezasties,
Elizabeth'o lietuviai nepadavė
į bile laikraszių apie savo mie-
rį ir nutarimą?

Baisi audra.

St. Louis, Mo. vėlei aplankė
orkanas kaip tai ir 27-tą Gegu-
zio 1896 m. Du žmonės ta-
po uzmuszti, daugelis yra su-
zeistų, daugybės stogų nunesz-
tų, langų iszmusztų, medzių
iszrautų, gyvenimai pragrianti,
kad paoju jūse gyventi. Nū
audros iszgaszcio daugelis mo-
terių ir merginų nerviszkai su-
sirgo ir guli kovose. Per 100,
000 žmonių užėjus audrai, bu-
vo sulindę į kelnores ir tose
lindojo, kol orkanas nuslinko.
Hysteriszkai sergancziuos mo-
ters turėjo labai sergiamos bu-
ti, kad nepasidarytu galo.

Szventa karė.

Carlinville, Ill. J. Badel
misijonoriszkas studentas vie-
tiniame univesitete Blackburn,
gavęs laiszką isz Persijos nū
savo giminaiczio, kuris ten yra
misijonorium, jogiai mahome-
toniszkai kuningai arti Orooi-
mah, Persijoi, apgarsino

„szventą karę“ prieszai kriksz-
czionis o ypatingai priesz tūs,
kurie pametę Mahometo tike-
jimą perėjo į krikszcziionystę.
Daugelis krikszcziionių iszbe-
gę, apie 40 pasislepė pas mas-
koliszką konsulą Labritz'e.
Iszsiūsti kareiviai numalszinti
pasikėlusius, dasileido dides-
nių bjaurybių negu sukurstyti
per kuningus žmones. Dau-
gelis misijonierių yra nužudy-
tų.

Didelės pusnys.

Pareinancziuos zinios isz va-
karinių valstijų, pranesza, kad
tenai siauczia didelės pusnys ir
sniegai, kad daugelis gelezin-
kelių uzpustytų tapo ir trukiai
susivėlinę. Milwaukee'je vie-
nas trukis į tokį pusyną įstri-
gę, kad net 11 lokomotyvų
istengė jį iszvilkti ir atvežti
ant dypo. Strytkariai turėjo
sustoti visame mieste.

Policijantas kaip o
plėszikas.

Chicago, Ill., tapo apskū-
tas policijantas Fr. Murray už
apiplėszimą dviejų žmonių,
kuriūs jis su revolveriu pri-
veitė įeiti į vieną karidorių ir
atėmė \$4,10. Apiplėsztiejie
gerai įsitėmyjo plėsziką, ir
nuėjo ant policijos stacijos,
kur susirinkus policijantams
parodė plėsziką. Policijos in-
spektorius tūjaus atėmė jam
blekę ir įkiszo į szaltąją po-
kaucija \$2000. Nesiradus to-
kio, kursai butų už jį užstatę,
nuvedė nabagą į kalinį, kur
kiti panaszus randasi. — Szau-
nas policijantas.

Laisniai apsivedimo
vietoje pieno
pardavimo.

Chicagoje L. Elfman, 58
metų senis, užsiėmė pardavimu
pieno ant ko turėjo iszsiimti
laisnius. Nuėjo į Courtą ir pa-
praszė laisnių, bet nesakė ko-
kių. Klerkas mislydamas, kad
nori jis apsivesti, nusiuntė pas
klerką, kurs iszdūda apsivedi-
mui laisnius. Iszklausinėjo
klerka, kiek jis turi metų ir

jo busenti pati, ir iszrasze laisnius. Elfman'as gaves laisnius pradėjo savo biznij prisi-kales laisnius prie sienos. Pa-matę vaikai laikraszcziuse, kad jų tėvas nori apsivesti, užpūle ant jo kaip pakvailusio. Tė-vas parodė laisnius nū pieno o vaikai laikrasztį ir tada iszsi-aiszkiuo dalykas. Tas vienok nenuėjo niekai, ir ateinan-čioje nedėlioje kėlė vestuves, kar buvo metinės sukaktuvės apsivedimo tėvų.

Myrio statistika.

New York'o valstijai praė jusi meta numirė 117,075 žmo-nės. 3600 mažiaus, kaip pir-mesniūse metų. 1897 m. mi-rė ant kiekvieno 1000 gyven-tųjų po 18.50%. Pacziam New York'e myrių buvo mažiaus negu kaimūse. Vaikų myris buvo mažesnis ir negu pir-miausias, nes mirė tik tai 32.6%.

Baisi piktadarys tē lenkų bažnyčioi.

Philadelphia, Pa. 25-tą d. Sausio nelabas piktadarys pa-pildė baisę szventvagystę len-kų szv. Stanislovo bažnyčioi. Isilaužę bažnyčią atsineszė isz sklepo didelį kirvį, suka-pojo cimboriją (tabernacle) ir iszėmęs puszką su S.S. iszbars-tė kumunikantus ant alto-riaus, pavogę auksinę puszką (kieliką) ir brangų priedegtū-tuvą puszkos auksu apdarytą. Tas atsitiko vidurį nakties. Szventvagio nesugaiuna.

Vietinis.

Kiekvienas taip sako:

CASCARETS CANDY CATHARTIC yra tai etebuklinis los gydy los szio amžiaus lezradimūse, turi cardų smūgą, gydo lagatūl ir tikrai inketus, koponle, ošvą ir czešvą vlaš sistemą, prasalina perezalimą, gydo gūvos skaudėjimą, drugy ir užkietėjimą vidurių.

Pirk dėžintą C. C. C. szlaiden. 10, 25, 50 cen-tų. Raudnas vlašose aptiekose ir iszgydymą gva-rantūja.

Gerumas McKinley del darbininku!

Philadelphia, Pa. Pabai goje pereitų metų Philados Mintos (piningų dirbtuvės) supredentas gavo prisakymą, isz departamento S. V. iszdo, Washington D. C., idant isz-

varytu suviraz 50 darbininkų isz piningų dirbtuvės; likusie-je darbininkai bus labiaus spaudziami ir turės atlikt tą patį darbą.

Dabar vėl sziomis dienomis atėjo zine isz Washingtono paczto departamento pas Phi-lados vyriausią pacztorių, kad sumažintu paczte darbininkus ir laiszky nesziotojus; nors laiszky neszioto del Phila-dos dar permažai (tą patį za-da padaryti New Yorke ir Chicago). Darbininkus ir jų algas valdzia mažina, tūm tar-pu neva veteronų, tinginių ir girtūklių gaujės didinas, po draug ir jų algos isz malonės republikonų (tokių kareivių labai daug yra Philadoi). Ar ne galėtu McKinley numazin-ti algą Mark Hamai arba ki-tam tokiam savo bieziūliui ne kaip skriausti darbininkus!

V. A.

Philada. Ra., Sausio 20 d. Cramps'o laivų dirbtuvėje ta-po nuleistas į Dalavarės upę su didelėmis apeigoms Japonijos didelis kariszkas laivas „Kasagi“. Prie iszpildymo apeigų krikszto pribuvo daug isz Washingtono visokių urėdisz-ky sveczių bei kariszky apicie-rių ir Penn'a gubernatorius Hastingas. Buvo daug di-dziunų ir isz New Yorko. Bu-vo Japonijos pasiuntinys isz Washingtono Toru Hoshi ir kiti pasiuntiniai isz pietinių Amer. Respublikų representa-vojo, ir sziaip daug japonų su-važiavo isz visų szalių Ameri-kos. Krikszto motina buvo jauna duktė S. V. ministerio laivynės Miss H. Long kuri iszpildė krikszto aktą paleis-dama isz gurbo 6 pilkus ba-laudzius ir davė vardą „Kasa-gi“. „Kasagi“ yra pabudavo-tas pagal naujausius iszradi-mus 374½ pėdų ilgas, 48½ pla-tus, 4900 tonu, 17,000 arklių spēkos. Į 20 metų Amerika pirma kariszką laivą pabuda-vojo del užrubežinės vieszpa-

tystės. Kitas toks pat karisz-kas laivas „Chitos“ bus nuleis-tas į vandenį. San Francisco Cal., „Union Iron Works“ Va-sario 20 d. ir del Japonijos. Apart szitų dviejų, Japonija dar dirba laivus mažesnius bei didesnius; Vokietijoi 12, Ang-lijoi 9, Prancuzijoi 5, Japonijoi karaliszkose laivų dirbtuvėse Jokosk 7 ir dar keta nupirkti nū Brazilijos rando 2 didelius „creiserius“. Japonija po Ang-lijos turės stipriausę laivynę pasaulėje, ir susivienijus drau-ge su Anglija, gali sumusztį visą Europos laivynę.

Japonija ginklūjasi ir visai nemislyja dūtsi skriaustis Eu-ropos neprisotintiems siaubu-nams, kurie vardan krikszczi-nybės skriaudžia begėdisz kai visas vieszpatystes Azijos ir Aprikos.

Mums, lietuviams tiek apei-na Japonijos ginklavimas, kad pirmiause Japonija keta velti Maskolijos meszkiną.

V. A.

Du milijonu ant metu.

Kadangi žinonė per a, pabando ir vėl perka, tai patikrina, kad jie yra užganėdinti. Žmonės Suvienytose Valstijose dabar perka CASCA-RETS CANDY CATHARTIC mszlaneta du mili-jonu dėzuczių ant metu, be abejonės bus trys mi-lijonai prieš naujus metas. Tai seiszkia, kad CASCARETS yra labai gera gydykla del czeštyji-mo žmogaus kraujo ir seregulavojimo vidurių. Visose aptiekose 10c., 25c. ir 50c. už dėzute, nes tai gvarantavojama.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Philadelphia, Pa. P. S. Masickas pranesze num. 2 „Vien.“ apie musų Richmon-do lietuvius, buk, sako, prieš seimą „jeigu katras ne mokė-jo lenkiszakai, tai tokiam lietu-viszakai nebuvo su kūm pasi-kalbėti, nes visi vadinosi „ba-jorai“; tik buk per seimą kun. Žilinsko kalba atvertus isz lenkų lietuvius“!?

Asz zinodamas aplinkybes Richmondo lietuvių visai su-tūmi ne sutinku. Kaip dabar taip ir prieš seimą buvo ant Richmondo geri liet. „tėvynai-niai“ ir sulenkėją „bajorai“. Kalba laikyta per seimą kun. Žilinsko ne tikt ką ne atvedė ant kelio lietuvestės lenkber-

nių, bet dar arsziaus užkieti-no ir suerzino jų fanatizma, nes po seimui sutvėrė lietuviai (iszgamos) lenkiszką bajorisz-ką draugystę ir vaikszczioda-mi po lenkiszkus „obchodus“ reprezentūja lietuvius, parody-dami lenkams, buk dar lietu-viai vis po senovei lenkams bernauja! Už tokius darbus keletos iszgamų, negalime kal-tinti daug didesnės dalies ge-rų tėvynainių.

Kas link gi iszkilmės „Su-siv“ seimo, tai turiu ką nors placziaus pasakyti, nes dar iki sziolei niekas neperstate tikro-je tiesoje.

Seimą atžymėjo paczios Phi-lados draugystės, nes iskasz-tavo suvirsz \$500,00 ant viso-kių kasztų seimo. Komitetas draugysczių parodos užkvietė reporterius visų angliszky laik-raszcyų, kurie placziai apra-szė apie lietuvius, vieną isz se-niausių Europos tautų. Tuli liet. laikraszcziiai skelbė, buk tas visas progresas priguli tū-liems kuningams! „Rytas“ apraszydams seimą, iszgyrė vietinį kun. ir užpelnus tikt jam vienam suteikė sakyda-mas: „ziurėkim brolei, ką vie-nas žmogus gali nuveikti“. Taip! Ant kiek pavirszužinė paroda buvo iszkilminga, ant tiek seimas buvo „bergdzias“ ir ne paliko jokio ispdžio ant lietuvių Philadelphios, nes pa-rodė savo ne parlamentiszku-mą, ne tobuliszkumą ir vien-pusystę. Vienas mano drau-gas prisiziurėjęs seimui taip man iszsitarė: „Ar tai tik toks liet. seimas? tai ir ant musų parapijinių maitingų geresnė yra jau tvarka, vieni daro ką jie nori“.

Apie lenkus arba „polende-rius“ ir turiu kiek paminėti. Ne mislinu czion lenkus užtar-ti arba peikti, tikt diploma-tiszku keliu sprėsdamas, no-riu klausymą pajudinti. Len-kai yra isz dalies toki pat dar-bininkai ir katalikai kaip ir mes lietuviai. Kiek pirmiaus

buvo ir lenkų „Związek“ Philadelphiaje seimas. Jų paroda ir buvo nė kiek ne menkesnė už lietuviską ir dar laike parodos dėl už tvirtinimo savo patriotiškumo, pakabino paveikslus dviejų garsių gendrolų: Koseziuskos (lietuvis) ir Pulaskio „Independence Hall“, (kurioje buvo užtvirtintą deklaraciją nepriegulmystės Suv. Val.) kūrėdū statė savo krutinę už nepriegulmystę S. V. Kas link gi Seimo lenkų, tai turiu su pavydėjimu pripažinti, jog jų seimas buvo tobuliszkėstis, ir parlamentiszkėstis už musiszkį, nors saimininkų toli daugiau buvo už musų, ir gana placziai apraszė apie lenkų seimą angliszkį laikraszeziai, nes jie ir turi kūmi daugiau pasigirti. Tai gi dėlko drįsta toks „bosas“ vokiety arba žydas „landsmonas“ toks pat valkata, niekinti „polenderį“ darbininką iš giminės Pulaskio?! Ir keno tame kaltė, jog lenkų taip baisiai vardas subjaurintas akise svejintauzezių Amerikonų? Ant to kiek vienas sutiks, jog jų klierikalai nustumė savo tautiecius Amerikoje į neiszbredamas pelkes purvyno, su savo bažnytiniiais skandalais, despotiszkai vieszpataudami ant savo žmonių!

Bunant lenk. seimui Philadelphiaje lenkai norėjo pradėti savo seimą su dievialdysta bažnyčioje, bet kun. T. reikalavo už miszias \$150,00, lenkai derėjosi ir nenorėjo tiek daug kun. dūti, nes bažnyčia esanti jų pačių savastis. Kun. užpyko, kad nori nuderėti nū Dievo garbės ir iszvadino „be dieviais“ ir visai Związkinių neleido į bažnyčią, t. y. užrakino bažnyčią ir pastatė sargybą su palkoms bažnyčią saugoti, nū bedievių, nors už jų piningus nupirkta. Lenkai apsiėjo ramiai, varu nesilauzė į bažnyčią, tikt nutarė daugiau de cento nedūti ant tokios bažnyčios, kur polyc-

monai su lazdoms vaiszina nors už jų pačių piningus buvo nupirkta. Ką žadėjo, tai ir iszpildė: t. y. uždėjo nepriegulmingą bažnyčią nū vyskupui. Na ir kas tame kaltas?!

Lietuviai, kaip atskiri tauta dar nesenei pradėjome pasirodyti amerikieciams, tai ir musų darbai geri kaip ir blogi dar jiems nėra pažinstami. Musų reikalai dvasiszkai, t. y. bažnytiniai turtai, kaip ir tautiszkai yra kontroliujami per dvasiszkiją musų. Ant ne laimės, musų dvasiszkija seka pėdomis lenkų dvasiszkijos; ir jau tie patys jūdi debesiai pradeda niuktis ant lietuviszkos Amerikoi, padanges, kaip kad ir pas lenkus.

Tai gi turime stengtis visi iszvienu, kad musų jaunas ir gražus liet. vardas netaptu taip supurvintas kaip kad „polenderių“ ir kad ne badytū mums taip akių „landsmonai“ kaip kad bado polenderiams.

Darbininkas.

Pittston, Pa. 25 diena Sauso „Lietuvių politiszkas Kliubas“ kelė balių savo naudos; bet kaip reikėjo nusistebėti, kad augszeziau minėtoje dienoje atsiliko balius ir antros lietuvių partijos — lietuviszkų muzikantų. Mat pas mus vis paprasta brasta, kad mes patis sau laužome sprandus. Priežastis dviejų balių viena ir taja paczia diena yra sekanti, kad Kliubo sanariai vietoja imti muzikantus lietuvis, pasisamdė anglus, ir per tai ant kerszto atsiliko du balių vienas antram prieszingi.

Asz neteisindamas nei vienos nei antros pusės tiek pasakau, jog szitokis Pittstoniečių darbas yra didei netikės ir vertas papeikimo. Svetis.

New Philadelphia, Pa. Lietuviszkūse laikraszeziūse galima tankiai užtėmyti zines isz visos Amerikos krasztų, kur tikt didesnis skaitlius yra

apsigyvenęs musų brolių, bet isz musų miestelio maž niekad jokią žintę neteko užtėmyti, kas link musų brolių gyvenimo. Priesz keturis metus lietuvių ezion buvo visai mažas skaitlius, bet szia dien ant tiek pasidauginė, kad istengėm nusipirkti lotus dėl bažnyčios, ir turime pasistatę menką szapukę, kur atvykęs kup. kiekvieną nedėlią atlaiko miszes (kup. pribunas isz Minersvile, algos jam mokam \$35,00 ant mėnesio). Apart bažnyčios mes neturime jokio augsztesnio užsiėmimo, kaip tai tautiszkų kokių pasilinksminimų — teatro, arba skaitymo knygu, laikraszezių ir t. t. Alė ką kalbu, juk mes neturime laiko, sakau, laiko neturime, nes reikia girtauti ir pesztis, — pesztynės pas mus tai szauniauses pasilinksminimas. Musų miestelio pesztukai net turi iszsirinkę savo virszininką (prezidentą). Priesziokio dalykų stovio, prie tokios jūdės tamsybės, musų miestelio karcziamninkai daro pusėtina biznį, nes kada tampus lietuvių apsiskaldę galvas ima provotis, tai tada karcziamninkas kvieciai žydi. Vieni geria iszlaimėją džiaugdamiesi, antri isz piktumo pralozę, o ant galo begerdami ir vėl susipesza, tada dar didesnis biznis. Pereita mėn. vienas musų karzygis tapo iszveztas net į Pottsvillės ligonbutį. Mat, musų karzygiai yra per smarkus, dėlto visai netikėtai suardė vienam galvą taip, kad gal iszkeliaus pas Abraomą. Už szioki musų pasielgimą jūdas szeszėlis krįnta ant visų lietuvių isz szalies svetimszalių. Asz kaltinu labiaus musų karcziamninkus, kurie stumdami savo brolius į baisų pragarą velniszkai naudojasi. Amžin Die, kad pas musų karcziamninką užtėmytai lietuviszką laikrasztį, jie skaitymą laiko už didziausį savo neprietelių. Karcziamų

pas mus randasi net 6, lietuviszkų szeimynų (su lenkais) 57, darbai eina po tris dienas ant savaitės. N.

Mahanoy City, Pa. Menkai naujienu matydamas „Vienybėje“, pagal iszgalę papiesziu kas musų miestelyje girdėti. Mahanojus ne per prasčiausiai gyvūja, tiktai nelaimė, kad žmonės, ypatingai lietuvių, mažai katras suprantą naudą apsiszvietimo. Keletą mėnesių atgal, kaip buvo minėta „Saulėje“, kad susitvėrė isz keletos lietuvių prakilnesnių „vakarinė mokslainė“. Isz pradzių daug visokių kalbų buvo kolei įkuremė tą musų pradėtą darbą; vieni sakė: „matome broliai isz lietuviszkų laikraszezių, kad jau kitur senėi yra vakarinės mokslainės, ir skaitinyezios, tiktai Mahanojaus lietuvių laukia nežine ko; ar gi negalėtu ir ezionai ką naudingo nuveikti, juk yra ir kam, tiktai reikią gero supratimo, o drauge vienybės ir sztarimo, tai viską galėtu padaryti“. Po to pradėjo viens kitam pritardami darbūtis apie įrengimą „vakarinės mokslainės“. Bet kas paskui atsitiko su tū musų darbu, tai kiekvienas norės žinoti. Kaip tiktai susitarėm jau atsakantis būrelis lietuvių, tai norėjom gauti kur atsakanczią vietą ant pasikalbėjimo apie rengiamą „mokslainę“, kada paskui vaikszeziujom szia ir ten, niekur neradome pritarėjų, bet visur sutikome prieszus; ne tikt ką ne priima, bet ypacz dar iszniekina kiekvieną sandarbininką isz musų. Vieną kartą sutarėme nueiti pas vieną musiszkį, kuris priguli į parapijos komitetą, idant pasirodavoti ar galima butu papraszyti parapijinės sales dėl rengiamos „vakarinės mokslainės“, norint mus draugas priminė, kad rengiame „vakarinę lietuviszkai-angliszką mokslainę“, bet

anna brolis tūjāus pradėjo mus niekinti: „Ir dar jus ne nustojate su tom mokslainėms, jau aną metą prisimokinote apie 2 sanvaites, tai ir szi metą tą patį padarykite, nē nemislykite pas parapijos komitetą praszyti salės, nes negausite jokiu budu; jus dabar rengiate „mokslainę“, o paskui jus isileidus tai tą mokslainę apversite į szokimo vietą“. Daugiaus niekam nieko ir ne sakēm, nes baugu ir ką prasitariti. Matydami, kad niekur negaunam prieglaudos, nutarēm nedėlios dienomis susirinkti gale miesto ant kalno, ir tenai pasikalbėti apie musų pradėtą darbą. Ant kalno vienbalsēi nutarēme eiti pas savo tautietį rubešiuvi B. Viszinską ir praszyti, kad daleistu susirinkti nors vieną vakarą ir padaryti mitingą dėlei musų mokslainės. Musų geidavimas iszspildė. Gavome nū minėto rubešiuvio daleidimą pas jį susirinkti; vieną vakarą susirinkom jau ant mitingo, bet žiurome kad isz keletos desėtkų mus draugu, liko vos keli, gerai suprantanti apie mokslo reikalą. Susiedai pamatę ne paprastą skaitlių lietuvių tūēmēi klausinēti kas ezia darosi; vienī sakē kad tveresi „szliupiszka partija“, kiti vėl kad rengiasi užpulti ant ko, tretī protavo, kad nori padaryti mokslainę szokių. B. Viszinkas padiszkino, kad rengia vakarinę lietuviszkai-angliszką mokslainę, ir ragino, kad kas nori, tai gali prisiraszyti szia dien nes tai esās geras daiktas kad ką moki ir mokiniēsi daugiaus; tūjāus atsirado prieszininkų, girdi: „o ko tenai mokins, vogi ar szliupystēs, sako, mus tėvai jau iszmokino kas reikaliga yra, daugiaus nieko ne norime mokintis, nes katras tiktai daug mokintas, tai tūjāus iszeina ant bedievio, o kam sako, tas bedievis vertas, jau ir taip jų turime pilną Ameriką“. Tai

gi dabar mą rodos, kad kiekvienas gali suprasti isz tokių kalbų, kad mumis truksta supratimo apie maziausę daiktēlį, nes toki aiszkiai parodo, kad visai nesupranta apie reikalą mokslo ir szalinasi net nū jo. Po tokių atsitikimū ir pasekmiū, likosi mus visai mažas skaitlius isz taip didelio burio, nes kol tiktai kalbėjo, tai buvo kelios deszimtys pritariancziū, o kada reikėjo ant tikro, tai liko vos 6 sanariai, bet nežiurint ir ant taip mažo skaitliaus, tūj sudejom po \$1,00 ir Jaukēmē kas nusidēs. Palaukus porą sanvaitēziū pasidaugino sanariū iki 30, vis per rupestingumą ir kantrybę musų rubešiuvio. Taip nusidavus 20 Rugsėjo 97 metų, pasisamdę salę viską įrengēmē ir pradėjome mokintis. Mokintoją gavome gerą tėvynainį P. Gaizaucką. Kada apie 3 mėnesius pasimokinus, perėjo noras nekūriems draugams ant mokslo ir vėl aplėido mokslainę, ir vėl liko mes tiktai keli draugai, kurie ir dabar laikomēs. Toliaus nutarēm naujai įstojantiems mokēt \$2,00, vieną prisiraszyimo, antrą mėnesinēs, bet tūjāus iszgirdome kalbanczius, kad esā per brangu įsiraszyti, tai kas gali ten eiti, todėl vėl nutarēm ne imti įsiraszyimo, tikēdami kad gal atsiras daugiau sanariū.

Kad žmonēs, ypatingai lietuviai, turētu supratimą, prisiraszytū daugelis, tai szia dieu butume turējē, arba dar galētumēm turėti isz miesto mokintoją, kuris nieko ne kasztūtū, kaip antai sako Shenan doryje yra. Kitar lietuviai turi kur laiką praleisti ir be saliunū, nes turi skaitinycijas, o mes ar butume ne galējā įrenkti skaitinyciā ir tai pacioj mokslainėje, kad butume turējē atsakantį skaitlių sanariū, o ypatingai dabar, kaip menkai dirba, but galima su batvakariais sueiti ant pasis-

kaitymo naudingū knygelii; taip gi ir dienomis kaip nedirba, butū galima skaityti, o 5 vakarus apverstume ant pasimokinimo; reikia tiktai gero noro o viskas bus galima padaryti nes turime gerū pritarėjū.

Ant galo baigdamas vardan „vakarinės mokslainės“ užprašau gūdotinū lietuviū, prisiraszyti kūdaugiausē į mokslainę o tada viską galēsime nuveikti. Mokslinyczios draugas

Rėksnys.

Pittston, Pa. Sausio 18 dieną, szių metų, pusiau devintą valandą vakare persiskyrē su sziūmi svieta a. a. Jurgis Kunca. Laidotuvēs atsibuvo 21 dieną, palaidojo draugystē szv. Jurgio kareviū pirmoj valandoj po pietū. Dr. szv. Jurgio kareviū buvo apsirēdę savo uniformoje. Velionis Jurgis Kunca prigulėjo prie tos draugystēs devintas metas, jisai buvo jos pirmū ūzdėtojum ir szirdingai ją mylėjo ir nū pat pradžios buvo per visā laiką jos virszininku ir kaipo kareiviszkojē draugystėje turėjo rangą kapitono. Velionis Jurgis Kunca paliko mylimā moterį ir sunū dar jaunutį Jonā, kurs turi dar tikt triliktus metus. Velionis Jurgis turėjo tikt 43 metus amžiaus, paciam drutume anoji nelaimingā giltinē iszplēsē be laiko, per priezastį perszalino gavo ūzdegimą plaucziū ir nū to neatgelbėjo nei gydytojai nei vaistai. Velionis Jurgis prigulėjo ir į lenkū „Związkā“ tai buvo ir lenkiszka draugystē ant laidotuviū. K. A. Kauptas pusiau dievmaldystēs pasakē lenkiszkā pamokslā, o po dievmaldystei viešinis kun. M. Szedvydis lietuviszkai. Buvo taip pat ir kun. A. Burba, bet tasai nieko nepasakē. Ant laidotuviū, kaip nedirbo tą dieną, tai žmoniū buvo pilna szventinyczia. Velionis Jurgis isz visū biznieriū buvo ge-

riausiu geradēju dėl vargszū, jis laike karcziamā ir grabus, tai gi troksztanczius girdē o numirusius laidojo, daugelį palaidojo, gali sakyti, ir ūz dykā, jis kōžnam žmogui tikėjo ir gailėjosi, tai turėdavo nekartā ir skriaudā nukēsti.

Tenbuvis.

Wilkes-Barre, Pa. 25 Sausio ant salės „Concordia“ buvo larvinis (masquerade) balius, nors lietuviū rengtas ir lankytas, tacziaus lenkams vis sas pagyrius tekēs. Jei ne vietiniai lietuviai ir isz apielinkēs, tai butū sale tuszczia buvusi. Salėje visi veik kalbėjo tikt lietuviszkai, nes lenkū buvo labai menkai. Lietuviai buvo susirinkę isz visū apielinkiniū miesteliū ir linksminosi gana graziai, ką reikia pripazinti, kad tai pirmas toksai pasilinksminimas buvo. Lenkiszki ir angliszki laikraszcziai raszo, kad buvo lenkiszkas balius ir vien lenkū lankytas. Ar negalētu musiszkiei kartā jau ir be lenkū apsieiti?

Baltimore, Md. 16 diena Sausio, szių metų, ūzsidėjo nauja draugystē po vardū „Keistutis“; isz syk prisiraszē, nemenkai sanariū įmokēdami po 50 centū, kaipo mėnesinę mokēstį. „Keistuczio“ draugystē nutarē, kad per du mėnesiu iki 13 diena Kovo nebus jokiu įstojimū dėl naujū sanariū, tiktai mėnesinę ūzsimokēs po 50 c. Nū 13 dienos Kovo bus nutartas įstojimas. Susirinkimai bus laikomi kōžną nedėdienį po pirmam ant 3-jū po pietū N. 402 S. Paca st. Taipogi ūzpraszome visus lietuvius, kurie norite turėti pagelbā ligoje arba kokioi nelaimėje, prisiraszyti prie „Keistuczio“ draugystēs.

Komitetas.

Pamėgyk dėzutą CASCARETS ūz 10c., geriausia eutaleytoja plaucziū išvisū viduriū.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“
Isleidus pirmą veikalą, tai yra, knygelę „Keistutis“, yra reikalas rupintis apie kitą. P. Szernas jau seniai užmanė, kad „T. M. D.“ išleistu „Orleano Mergelė“, nes tokia pakels mūsų literatūrą akisė svetimtanczių: „Orleano Mergelė“ priguli prie perlų tarptautiškos literatūros ir kiekviena tauta skubina pasigirti, tą veikalą prisivavinusi savo kalboje, nes yra patrijotiziskas, pakeliantis dvasę, verstas jau iš vokisz, ko j visas apszviestų tautų kalbas. Tai gi tokių rasztų mumis ir reikia tiktai.

Vertėjas „Orleano Mergelės“ yra atsakancziai apdirbęs tą veikalą ir paveda „T. M. D.-tei“ išleisti, kas draugystei atnesz garbę ir naudą. Priegtam vertėjas apsiima priveizėti korektas, kad veikalas iszeitu be klaidų. „Orleano Mergelė“ spausdinsis vėlei Tilžeje (Prūsūse), ir trumpame laike bus atspausta.

Ant galo, p. Kapsas paveda „T. M. D.“ rankrasztį „Jūda Žemė“, paraszta - Marės Radzeviciutės - lenkiszka.

„T. M. D.“ sekr.

P. Mikolainis.

Reikaluose parapijos.

Nėra tų metų, kuriūse neskaitytume yvairiūse, Amerikos kalbų, laikraszcziūse apie maisztus lenkiszkujų parapijų. Vieni raszo buk tai kuningas tam kaltas, kiči — buk tai patys parapijonai. Žinoma, abelnai sakant, ant kiek mes zinome, jog lenkiszki kuningai nelabai kenzia parapijinių komitetų, nes viską patys nori valdyti, o kaip kur net despotizskai valdo, nėra parapijonai nežinao piningų nei įplaukimo nei išėmimo. Tai gi nesykį parapija ir turi kaip kada teisybę rugoti, ant savo klebono. Ant kiek zinome, jog ir „Baltimoriense Conci-

lium“*) pripazūsta kelis gerus ir iszmintingus parapijonus, kurie visados zinotu padėjimą ir stovj savo parapijos. O per jūs, zinoma, gali ir turi žinoti ir visi parapijonai apie stovj bei padėjimą savo parapijos.

Dabar grizkime prie lietuviszkų parapijų Amerikoje. Jos digsta kaip grybai po lietu. Tai gi lietuviszkų parapijų reikalūse labai turime apsiurėti kaip kuningai taip ir patys parapijonai turime atsimiti, jog niekas nieko nedūda mums ant pastatymo szventnyczijų bei parapijos užlaikymo, bet patys žmonės tą dalyką užganėdina savo kruvinais centais, išz mainų bei pabriku išzvilktais, kur nėra vienas mūsų brolis net savo gyvastį kaip kada paaukauja. Žinia szneku apie gerus katalikus, kurie parapijas tveria ir jas užlaiko, bet ne apie kokius ten valkatas bei pesztukus. Tai gi, jeigu žmonės pillydami szvento tikėjimo prilydystes, aukauja savus centus, tai jie turi ir žinoti, ant ko tie piningai iszėjo. Todėl koznas lietuviszkas kuningas turi prie valdymo parapijos prileisti ir komitetą, iszrinktą per parapiją, o jeigu reikalas būtų net pats kuningas turėtu tokį komitetą užtvirtinti pas vyskupą. Daleiskime, kad toks komitetas per kiek laiko galėtu įgauti ožio ragū, tai labai lengvai kuningas gali jās praszalinti, suszaukdamas parapijos susirinkimą ir iszrolant jų negerus pasiėlgimus link parapijos reikalų bei jų paczių dorizsko nupūlimo, ir podraug su parapija aprinktą kitą komitetą, kurį vėl galiina perstatyti vyskupui ant užtvirtinimo. Juk, kuningui yra daug geriaus ir lengviaus valdyti su pagalba iszrinktų parapijonų, kurie visą parapijos stovj žino ir aiszkiai mato.

*) Amerikos vyskupų nusprendimas.

Žinoma, patys parapijonai turi buti mandagus ir savo dvasiszka tėvą gūdoti ir mylėti, tai yra, turi apsisaugoti nūszuntakių beje: „manę kuningas iszbarė tai asz jam dūbę turiau kasti“. Toks dalykas nėra netikt katalikizskas, bet ir nėra žmogiszskas.

Atainkime, broliai, kiek tai kuningas turi vargo ir kiek turi prisiklausyti visokių sznekų nū girtaklių bei bedievių, tverdamas lietuviszką parapiją, kad pats isz triobos triobon kaip kokis ubagas laudzioja. Jeigu taip yra, tada mes savo kuningus turime gūdoti ir mylėti nevien isz Dievo prisakymų, bet ir isz tautiszko dalyko.

Toliaus kozna lietuviszka parapija turi jausti, kad jų kuningas butu nevien dvasiszku, bet ir tautiszku vadovu, tai yra, kad jam neuztenka rupintėsi tiktai apie duszių iszganymą, bet turi rupintėsi savo žmones apszvisti tautiszkuose dalykuose dėl tėvynės Lietuvos labo, idant iszpildyti 4' Dievo prisakymą: „gūdoti tėvą ir motiną savo“.

Pereitame „Valties“ numeryje patalpinome Pittston'o lietuviszkos parapijos nutarimus, kurie, ant kiek mes matome, iszdygo tiktai dėl to, kad parapija nieko nežino apie savo parapijos stovj bei padėjimą, nėra joks komitetas nebuvo pripazintas, o ir sziaudien nėra pripazintas. Vienok, jeigu parapija nepaliaus veikusi, turės jų kuningelis noroms nenoroms pripazinti parapijos komitetą. O tas dalykas yra neatbutinai reikalingas, kaip virsziaus minavo jau.

Sziaudien, abelnai sakant, beveik visose lietuviszkose parapijose yra komitetai, nėra jos yra dar jaunos, o prieg tam joks kuningas negalėjo sutverti parapijos be komiteto, o net yra tokios parapijos, kuriuos ir be kuningo susitverė.

Tai gi kozna ir senesnė parapija turi jausti, kad visados butu komitetas, nors pributu netikt lenkbernis bei lietuviszkas amerikonas, bet kad ir karsztas lietuviszkas kuningas, jeigu nenorime sulaukti to, kas sziaudien darosi tarp lenkiszku parapijų.

Nors yra lietuviszkose parapijose komitetai, bet kožnoje parapijoje yra vedami reikalai yvairiai. Geriausias yra užvedimas Waterbury'je, kaip kn. Žebrys man pasakojo, jog ant kožno mėnesinio susirinkimo koznas parapijonas ar pats ar per kitą užmoka mėnesinę 1 dol., o ant baznyczios renka arba komitetas arba pats kuningas. Tą dailų užmanymą Waterburiečių vertėtu sekti ir kitoms lietuviszkoms parapijom, jeigu yra iszgalima.

Asz pagal savo nūmonę pasakiau tikrą teisybę, o kitas lietuviszkas kuningas tegul pasako savo nūmonę, idant į vieną lietuviszką vienybę suelitume ir to nesulauktume, kas sziaudien darosi lenkiszkos parapijose Amerikoje ir priegtam man neapeina: ar kas pyks, ar kas pasiutęs stiklus dauzys. Kn. A. Burba.

[Valtis]

Kriminalas jau pakvipo,

Mūsų Plymoutho, Pa., parapijos reikalai kyla prie paties cziukuro pagal lenkus. Mato ir žino skaitytojai, kokia tvarka buvo mūsų parapijai nū paczių pradzių ir kaip yra sziaudien. Mato skaitytojai kaip yra raszes pats kun. Barba „Valtyje“ 53 num. 1895 m., pusi. 842. Isz paczių pradzių mes vedėme visus parapijos reikalus drauge su kuningu. Kuningas persergėdavo mus ir ragino prie vienybės parodydams paveikslus isz lenkų vaidų. Parapijos komitetas viską taisė, o kun. būv kasiarium ir mokėjo pagal paliėpimą komiteto ir nei pamis-

lyti negalėjo kad pas kuningą kasoje sudiltu pinigai, kaip vėliaus pasirodė j \$2000,00. Kaip rodo žemiaus esantis skundas, tai k. Burba atvirai melūja, kad rinkimai (jis sako paskyrimai) komiteto bu- dayo Liepos mėnesyje. Parapija skusianti kuningą už kreivą prisieką dėl to dalyko. Nes visa parapija gali prisiekti, kad rinkimai komiteto niekad Liepos mėnesyje nebūdavo. Visi žino, kad parapijos metinis susirinkimas visados atsilikdavo po Naujų metų ir rinkdavo komitetą ne vienas kuningas bet visi parapijonai daugumu balsų. Kaip tapo 1896 m. išrinktas prezidentu Jonas Lizdas, nū tada prasidėjo nesutikimai ir nežine už ką. Vieni sako, kad kuningas už tai supyko ant Lizdo, kad pės jį užeidavo Szliupas kaip kada, kiki-gi vėl, buk Lizdas užsima- nē apczystyti klebonija kad kuningui būtų sveikiaus gyventi, kas ypacziai kun. nepatiko. Kun. vietoje pamokslų, paskiaus keikdavo tiktai komitetą, kad szliupinis, ir galiausiai atsisakė nū kasierys- tės, kur parapija išrinko kun. vietoja V. Jancevičių. Pradžioje 1897 m. parapija vėl aprinko prezidentu J. Lizdą ir ant antrų metų. Dar 1896 m. Liepos mėn. kun. visai atmetė komitetą ir pats vienas užsi- manė vesti tvarką. Girdi, pa- rapijos įėjimai ir išleidimai turi būti bažnyčioje išskai- tyti idant ir moters su vaikais girdetu, nes jos nenueina ant salės kur laikomi susirinkimai. Dėl akių tiktai pasiskyrė sau komitetą patsai vienas be pri- tarimo parapijonų ir paliepė kolektoriams statei pas save atneszti pinigus. Taip daly- kams stovint Komitetas neko- lektavojo daugiaus ir susirin- kimų nelaike nū Rugsėjo mėn. 1897 m. iki po Naujų metų 1898, ir 9 dieną Sausio ant metinio parapijos susirinkimo Lizdą vėlei išskyrė presiden-

ti visi parapijonai vienbalsiai prieš 7, ir nutarė kuningui nepasidūti. Nū pat pradžios bažnyčia ir klebonija buvo apsergėta nū ugnies ant vardo: „St. Casimir's Lithuanian Catholic Church“ ir rasztai (policy) buvo pas prezidentą. Kuningas keldamas vaidus tarpe parapijonų garsino, buk pirm Lizdo buvėsis prez. P. Staskevičius turis apsergėjes bažnyčią ant savo vardo. (ko- kius žodžius jisai bažnyčioje sakė, mes drovimės atkartoti) ir sudegus pats vienas atsiim- sės pinigų, apsergėjo antru kartu ant savo vardo (o gal vyskupō) nors komitetas nēse- nei buvo apmokėjas kasztus apsergėjimo. Kolei komitetas vedė tvarką, tolei buvo visa- dos kasoje iszteklis, dabar gi vienam kuningui valdant ne- dateklis vis tanga. Pirm vis- ko turėtu kun. Burba atsiniu- ti, kas tą bažnyčią pastatė, kas davė sunkiai uždirbtus pi- nigus ant jos, kas jam pa- cziam dūda gaszlų gyvenimą. Taip elgdamas kuningas nie- ko nelaimės ir prives žmones prie to, kur yra jau privedę lenkų kuningai; tai gi „ne- priegulmingos“ arba nei jo- kios. Bažnyčios užlaikymas kasztūja gana szańnei, mokėti ne visi moka dėlto, kad girdi ne mūsų bažnyčią, tai kam tu- rime mokėti, gana to, ką jau padovanojom pirmiaus len- kams o dabar ariams. To- kios dovanos turi kartą galą gauti. Parapija nieko nenori, tiktai to, kad taip būtų kaip pirmiaus buvo.

Dabar kuningas apskundė komitetą į sudą ir sudžia turės iszriszti tą reikalą, kas vėl lie- tuviūs pastatys į puikų pa- veikslą isz malonės kuningo Burbos. Prova jisai gali ir laimėti, bet ką laimės jisai sau ir katalikystė? Jau dabar gana daug yra tokių, kurie į bažnyčią eina tiktai dėlto, kad nueitu, o kiti visai neina delei szlyksztauspasielgimokuningo.

Sztai nūraszas apskundimo komiteto per kun. Burbą:

IN THE COURT OF COM- MON PLEAS OF LUZER- NE COUNTY.

Sessijos sudo teisybės.

Tarpe

Szv. Kazimiero Lietuvoszkos kataliskos bažnyčios, kun. A. Burbos piemenio ir B. Ar- baziausko, Martino Zaliecko, Motiejaus Motiejuno ir Jūzo Ragucko, komiteto

Skundėjų

Jono Lizdo, Vinco Dzidoliko ir Vinco Janceviečiaus kaip kaltininkų.

Į garbingus sudžias minė- to sudo, justų praszytojai skun- džesi ir sako:

PIRMAS:

Jogei Szv. Kazimiero kataliskzka Lietuvoszka bažnyčia esanti priemiestyje Plymoutho, paviete Luzernės, valstijoi Pensylvanijos, ir decezijos Seranton'o, kurios dvasiszka galva yra vyskupas žinomas kaip vyskupas Serantų.

ANTRAS:

Jogiai dvasiszka ir materi- jaliszka ant valdymo ir daziu- rėjimo virsz minėtos szv. Ka- zimiero Lietuvoszkos kataliskz- kos bažnyčios yra paskirtas per vyskupą piemenių tos baž- nyčios kun. A. Burba vienas isz skundėjų szios provos.

TREČIAS:

Jogiai jis, tai yra kun. A. Burba, piemū szv. Kazimiero kataliskzkos Lietuvoszkos baž- nyčios virsz minėtos, teisingai likosi paskirtas per virsz mi- nėtąjį vyskupą ir atidūta į jo globą minėta bažnyčia ir pa- rapija ir visi prigulinti daik- tai nū tiesų ir disciplinos Ry- mo kataliskzkos bažnyčios.

KETVIRTAS:

Jogiai piemū, paskirtas kaip virszui minėta, turi tiesą ir discipliną minėtos bažnyčios, turi tiesą suraszinėti ir rinkti donį nū prigulinczių į tą para- piją, tą uždūti rinkti donį, jis paskyrė komitetą isz trijų są-

narių, kaip tai: Joną Lizdą, Vinca Dzidoliką ir Vinca Jan- cevičių, kurie ir yra kaltinin- kai szioje provoje.

PENKTAS:

Jogiai ypotos užvardytos virszutiniame paragrape, gavo knygas ir popieras, kuriose yra užraszai vardų visų prigulinczių į szv. Ka. Lietuvoszka Kat. bažnyčią virszminėta, su vardais visų tų, kurie mo- kėjo, ir sumas, kuris kiek kal- tas.

SZESZTAS:

Jogiai ypotos užvardytos 4tam paragrape szios provos likosi paskirtos per virsz mi- nėtą piemenį mėnesyje Liepos (July) 1896 m. dėl tarnystos ant vieno meto, dėl rinkimo donies nū prigulinczių į para- piją ir kitokių iplaukimų, ku- rie atsitiktų, o ant pabaigos metų, tai yra Liepos (July) 1897 sugražinti visus pinigus, kiek surinko drauge su kny- goms ir popieroms prigulin- czioms prie parapijos dėl jų įpėdinių, kurie nors būtų pas- kirti per minėtąjį piemenį. Tos tai tiesos buvo tame laike, kada minėtas komitetas likosi paskirtas ir buvo jiems ap- reiksza tada, kada jie apsiė- mē iszpildyt ir t. t.

SEPTINTAS:

Jogiai pagal tiesas po mi- nėtam paskyrimui, minėtas komitetas apturėjo knygas ir popieras kaip virsz minėta, ir sztai, laikas no laiko per metą baigiantės iki pirmai d. Liepos (July) 1897 m. ir potam, su- rinko ant szv. Kazimiero lie- tuviszkos kataliskzkos bažny- czios, virsz minėtos, dideles sumas pinigų, suvirsz \$500,00 bet tikros sumos jis meldzian- tis negal pasakyti, dėl to, nes visos knygos ir popieros iszro- danczios iplaukimus sumos te- be esti rankose komiteto, ku- res jie laiko ir nenori atidūti jų įpėdiniams, teisingai pas- kirtiems.

ASZTUNTAS:

Jogiai ant, ar apie pirmą d.

Liepos (July) 1897 m. Bernardas Arbaciauskas, Martinas Zalieckis, Motiejus Motiejunas ir Jūzas Raguckas buvo teisingai paskirti į komitetą, kad priimtu būtų paskirto komiteto Liepos m. 1896 m. visus pinigus, surinktus per jų kaip komitetą, drauge su popieroms ir knygoms prigulinciom priėszv. Kazimiero lietuviszkos katalikiskos bažnyčios ant pareikalavimo, kuris teisingai buvo prisakytas, jie, tai yra, Jonas Lizdas, Vincas Dzidolikas ir Vincas Jancevicia ne atidavė nė rokundų, nė pinigų kas buvo surinkta per jų, nei perdavė popierių ir knygų minėtos bažnyčios pas kirtam komitetui nė piemeniui minėtos bažnyčios.

Ir jis dėlto meldžia:

1 mo. Kad jiems būtų užginta kolektuoti pinigus kaip virszminėta. Prisakyti, atidėti rokundas, kolei jie buvo kaip komitetas, ir kad jie atidėtu visas knygas, popieras ir pinigus prigulinczius prie szv. Kazimiero lietuviszkos bažnyčios teisingai paskirtiems jų įpėdiniams virszminėtiems arba pacziam piemeniui.

2 ro. Visatinos pagelbos.

P. H. Campbell.

Prokuroras.

Lucerne County, ss.

Kun. A. Burba pagal tiesas provos teisingai prisaikintas tupo, tvirtindamas, kad faktai virszui minėti, kaip yra sakytas, pagal jo atmintį yra teisingi ir visos informacijos, jis mislina, kad bus tiesa.

Prisiekė ir pasiraszė prieš mane } Rev. A.
szioje 24 dienoje } Burba
Sausio 1898 m. }

E. J. Lynch

Pro Prot.

CZystyja krauja.

Czystas kraujas tikrina czysta odę. Nėra gražumo be to. CASCARETS CANDY CATHARTIC išczystys tai krauja, ir laikys czystą nes išczysto visą neoczystumą iš kuno. Przeték imti sziaudieno išczystys iš tavo kuno puczias, dedervines ir kitas dops ligas, nes CASCARETS už 10c tai padaro. Čiaul visose aptiekose su gvarancija 10c. Szc. ir Szc.

Atsiszaukimas.

Draugystė Vytauto
D. L. K.

S. Boston, Mass.

Prezidentas F. Mockevicze.

Sekretorius M. Mészlukas.

Direktoriai { J. Burnett.
P. Szlimas.

Patėmyje po laikraszezius papeikimą mūsų draugystės už tautiszka ir krikščioniszka apvaikszeziujimą dienos 25-tos Lapkričio, isz kart nežinojom nė ką atsakyti, nes nežinojom priezasties kas su mūsų broliais draugystės szv. Kazimiero darosi ir kas jiems kenkia.

Tai gi laukėme per nekuri laiką bene pasirodys priezastis, bet kad to nesulaukėm, tai 2-trą dieną Sausio 1898 metu mūsų draugystė ant savo mėnesinio susirinkimo, paskyrė tam tikrą komitetą dėl iszradiimo priezasties isz ko ji užgimė, komitetas paraszė laiszka draugystei szv. Kazimiero, užkviesdami idant jie teiktusi atsiųsti savo komitetą ant 9-tos dienos Sausio dėl susirodyjimo, kaip tą galima pataisyti, bet jų komitetas neatėjo. Tai gi mes nenorėdami pazeminti savo vardą taip žemai, kaip draugystė szv. Kazimiero, neiszrodysime kas jie yra, ir pasitikim, jog skaitytojams nesunku bus suprasti ir nuspręsti, prie ko jie priguli, mes czion isztariam tūs paczius zodzius kurie buvo sakyti dienos 25-to Lapkričio 1897 m.

Kuningas Gričius nekeikė draugystes ir negynė eiti ant baliaus, tikrai drandė tūs, kurie eis prie iszpažinties vakare, kad neitu ant baliaus, nes buvusiems ant baliaus, sakė, nesigadyja eiti prie komonijos szv. rytoi. Tai gi rodos jog tame dalykė tėvas Gričius turėjo tiesą iszreikszi i statymą bažnyčios.

Kuningas Burba sakė pamokslą du kartus tą dieną, ir kas tikt buvo bažnyčioje labai gėrėjosi isz jo gražių zodžių, ir jeigu draugai būtų buvę bažnyčioje, būtų neturėjęs

progos balvonėti....

Kaslink kalbų ant salės, tai kun. Burba kalbėjo apie genytystę lenkų su lietuviais abelnai Amerikoje, apie lenkiszka lietuviszka draugystes, ir ant susirinkimų vartojimą lenkiszkos kalbos. Jisai sakė, jam davėsi matyt praeitame laike kitūse miestūse o ir Bostone, bet nesakė, kad taip daro draugystė szv. Kazimiero ir niekas jos vado neminėjo. Nežine dėl ko jie tą prisipažino.... Toliaus, kalbėtojas sakė, jog lietuviai dasiprotėję, kaip nū lenkų atsikratyti, dūdami vardus draugystėms tikrai lietuviszka kokio nebūk lietuviszko kuningaikszezio arba kitokios ypatos, kuri lenku yra nebuvusi.

Paskui kuningas Burba laikė prakalbą; tarpe kitko, pasakė, jog szmotelis atskiles nū ūlos nuplaukia tolyn ir nėr ką tikėtis jog jis priliptu atgal, tą prilygiujimą kun. Burba davė geriams tėvynaiuiams nepaisyti ant atskalunų ir negaisinti laiką veltui. Czia draugystė vėl mislyja, jog tikt dėl jos buvo sakytas. O ar buvo jų nors vienas bažnyčioje ir ant salės? mes negalim pasakyti; mes užprasžem, bet nematėm.

Komitetas.

— *Priedas red.* Kas link kun. Burbos, mes netikime, kad jisai būtų ką gero pasakojęs, nes mes jį pažįstame geriaus ir žinome, kad jisai negali nieko gero pasakyti. Jo pamokslai yra žemiaus kritikos ir gėda yra vartoti tokius zodzius spaudoje, kokius jisai sako bažnyčioje. Jo visas mieras yra naikinimas alkoholiui ir klausymas szunų liežuvių, pagal kuriūs jo pamokslai seka, nes jie iszgirde kareziamoje koki girtūklį bileką tanzijant, jam pranesza ir tada tą patį iszgirštame ant pamokslu. Juk apie atradimą gelezies ir jums Bostone aiszkino, o tas buvo statei prieš mūsų laikaszį, nors neminėjo vardo.

Isz praeites.

2000 m. — 1887 m.

per

Edvarda Belamy

Lietuviszka izgyldė Sibus K.

(Tasa.)

— Prieszingai, sziaudien iszeivystė da labiau prasiplatinus, negu kad senesnise laikise. Kasztai to atlyginamū sutarime tam tikros tarptautiszkos rodos. Taip, ant paveikslo, jeigu vyras 21 metų iszeina isz Anglijos į Amerika, tai Anglija nustoja tokiu budu visų kasztų iszdėtu ant jo uzlaikymo ir mokslo, o Amerika gauna už dyką darbininką, tai gi Ameriko kalta atsilyginti. Taip pat atsikinka ir su kitais krasztais. Jeigu iszeivys yra beveik priaugęs iki darbininko laiko, tada atlyginimą už tokį ateivį priima ant savos krasztas, kuris jį priima. Toki iszeiviai, kurie yra netinkanti prie jokio darbo ir yra sunkenybe kraszto kuriame jie gyvena, turi but uzlaikomi kasztu to paties kraszto, nors jie ant gyvenimo į kitą persikėlę yra. Taip ant iszeivystės žiurint, niekadus neuzginama nei vienam keliauti ten, kur jis nori...

— O jeigu kas nor keliauti į kokią szalį delei moksliszko miero, arba dėl linksmesnio praleidimo laiko?... Kaip gi tada galima keliauti szalyje, kur nėra pinigų, ir kur visokios materialiszkos gėrybės iszdirbamos per žmones ir niekas svetimas negal isz to naudotis? Jug kredito koreziukės jokios vertės netur svetimoje szalyje. Ką daryti tokiame atsitikiime?...

— Amerikoniszka kredito koreziukė tur tą paczią vertę Europoje ką kitasyk amerikoniszka auksas. Iszmainoma tada tampa ant tos szalies vertybės, per kurę keliamama... Amerikonas, vaziuodamas į Berlyną, podūda savo koreziu-

kę amerikoniškam urėde tarp-
tautiszkame ir už tą gautą
korėziukę Vokietijos vertės ir
szi suma yra skaitoma už sko-
lą Vokietijai prigulinciją.

* * *

— Gal norėtum Tamista
pietėti po slonium?... — už-
siminė Edita, kada baigėme
pusryciaut.

— Taip vadiname restaura-
ciją mūsų dalies... — pa-
aiszkino jos tėvas. — Valgis
ir patarnavimas tenaj niekim
negal but papeikiamas. Pus-
rycius ir vakarienę valgom
namieje, bet ant pietų tankiau-
siai einame į restauraciją. Nū
laiko, kaip Tamista esi pas
mus, dar nei syki nėjom tenai,
mat, laukėme pakol Tamista
apsiprasi geriau su mūsų daba.
Sziadien gal ir nueitume tenai
ant pietų?...

Atsakiau, kad labai mažas
patiks.

Po valandėlės priėjo prie
manęs Edita ir jūkdamasi tarė:

— Praėjusioi naktje mis-
lyjau, ką galėčiau padaryt,
kad Tamista jaustumis pas
mus, kaip na nieje, pakol pri-
prasi prie mūsų dabos ir pa-
procių; užėjo mažą į galvą tada
viena mislis. Ką pasakytum
Tamista ant to, jeigu nuves-
čiau į labai meilę draugystę
Tamistos laikų, su kuria, kaip
turiu neabejot, esi Tamista ge-
rai apsipazine.

Atsakiau neaiszkiai su ne-
kuriūm abejojimu, kad iszties
but labai meilu dėl manęs, bet
nežinau kaip asz galiu tenai
patekti.

— Na tai eik paskui ma-
nę... — atsakė, jūkdamasi
— ir persitikrink, ar tiesą asz
isztariau...

Neabejojau per daug, paži-
nės iki sziol tiek dyvinų daik-
tų, vienok su nekuriūm netik-
rumu žengiau paskui ją į ne-
zinomą iki sziol mažą kambarį.
Buvo tai meilus, ne didis rui-
mas, prikrautas knygy.

— Tai Tamistos draugai...

— tarė Edita rodydama ant
lentynų.

Supratau jos mislį, kada,
pažiūrėjęs ant užrašų knygy,
pamaciau vardus: Szekspiro,
Miltono, Wordsworth'o, Shel-
ley'o, Defoe'go, Dickens'o,
Tackeroy'o, Wiktoro, Hugo,
Hawthorne'o, Irving'o ir dau-
gelio kitų garsių rasztininkų
visokių laikų.

Edita pilnai, mat, iszpildė
savo prizadą. Atvedė mane į
draugystę draugų, kurie užlai-
kė savo gyvybę taip pat, kaip
asz, nors visas amžis jų darbus
pralenkė. Visa jų gyvybė už-
siliko žodžiūse, per jų isztar-
tūse ir ant raszto padėtūse.
Nėbuvo todėl vienūliu, bet
radau draugus, nors ir gilus
tarpas buvo tarp mano praeito
ir dabartinio gyvenimo.

— Tamistai linksmiau, kad
atvedčiau pas senovės drau-
gus... — tarė Edita, žiūrėda-
ma ant mano veido, nuszytu-
sio nū džiaugsmo. — Bet dėl
ko auksciau neužėjo mažą ta
mislis į galvą?... Palieku Ta-
mistą pas senovės draugus, bet
meldziū esant jų tarpe neuž-
mirszti apie naujusius.

Po to isztarė da keletą link-
smesnių žodžių, nusijūkė ir sz-
ėjo palikus mane vieną.

Apsidairęs kiek po visą rui-
mą, patėmyjau ant vienos len-
tynos labiau mažą pažystamą
vardą Diskenso ir, paėmęs jį,
pradėjau skaityt. Rasztai jo
labiau mažą patiko, zinomą XIX
amzyje gyvenant, ir nebuvo
tokios sauvaitės, kad nebuciau
skaitęs, kad sutrumpinti kiek
nūbodų laiką. Rodos, kad
sziadien koznas isz szių raszti-
ninkų turėtu but labai žingei-
dus dėl manęs ir visus lygei
turėčiau myleti, bet da vis
mat neiszgaravo mano pirmu-
tinis isimylejimas į Dickensą.

Pradėjau skaityt ir tū stoji
priesz mano akis du paveiks-
lai, dabartinio mano gyvenimo
ir praicitės, ir su tokiu aiszku-
mu tas apsireiszkė, kad pir-
miaus to negalėjau suprasti.

Genijus garsingo, rasztinin-
ko XIX amžiaus, taip lygei
kaip ir genijus Homero, galė-
tu, kas tiesa, pasijūkti laikui,
bet pamatas jo užgaunancijų
apsakymų, skurdas vargūlių,
barbarybės galiunų, bemiela-
szirdingumas draugijos surė-
dymo, viskas tas perbėgo taip
greitai ir jau daugiau nesu-
grįsz, kaip Cyrcai ir Syrenos,
kaip Charybda ir Cyklopai.

Per laiką adynos ar gal ir
daugiau, kaip atverčiau pa-
imtą knygy, spėjau nedangiau,
kaip kelis puslapius perskaityt.
Viskas taip keistai mažą iszrodė,
kad po kožno žodžio ir iszsita-
rimo turėjau ilgai apie tai vis
mislėti. Taip mislydamas,
dėkavoju likimui, kad teikė-
si mažą taip prielankus būti, kad
gavau pamatyt visą praicitę
taip linksmoje dėl manęs va-
landoje ir lyginti tai vis pagal
savo ypatiszką patyrimą. Nei
mislyjau apie tą naują svieta,
nei dirbau dėl greitesnio jo
prisiartinimo, kaip tai darė dau-
gelis isz mano laikų, kurie ne-
paisė nei ant pikumo kvailū-
jų, nei ant klaidžių iszvadzio-
jimų iszmintingųjų. Iszties,
bet daug teisingiau, kad kuris
nebuk isz anų pranaszų galėtu
tai vis pamatyt, ką asz dabar,
tukstanczius sykių but teisin-
giau, kad tūs laimingūs laikus
galėtu pamatyt tas, kuris tikė-
jo, kad toki su laiku ateis ir
jausdamas tada dvaseje savo
linksmumą, giesmės mastavo ir
jas dainavo, kurios bėgyje tų
dienų dyvinai ir nūlatai buvo
mano atmintyje:

Žiuriu ateitėn, kaip tiktai
akis matyti gali,

Macziau paveikslą ateinan-
czių svieta pilną dyvų.

Negirdėti jau karės trimitų,
susukti jau paparecziai

Susirinkime žmonijos visos,
visasvietinė sandara.

Svietas ramiai gyvena glo-
boje tobulų tiesų...

Tikiu, kad amžių bėgyje gy-
venimas lengvesniu vis tampa

Ir mintys žmogaus kelias su

saulės spinduliais.

Nors tų laikų piktesni zmo-
nės iszjūkė tokius pranaszus ir
laikė jų giesmes už darbą su-
miszusio, tai tas sziadien užai-
liko tikriausiu liudininku,
pranaszystės neina ant vėjo.

(Toliaus bus.)

Jeigu jautiesi nesveiku, imk vieną CASCA
RETS, o iszgydyta tavę, už 10 ir 20c.

Pajieszkojimai.

Asz Jurgis Dubinskas isz
Pittston'o, Pa., pajieszkau savo
paczios Onos (Dubinskienės)
kuri mane palikusi su trejatu
mažų vaikų, iszvyziavo 21
Grūdį 1897 m. O tavę Onu-
te szirdingai užpraszu sugrįz-
ti ir pasigailėti tų vaikelių,
kurie kenčia gana didį vargą.
Kas atsitiko tarpe mudviejų,
asz viską dovanuju, tiktai su-
grįszski.

Tavo vyras Jurgis

Aukos

dėl nukentusių Lattimerė.

Draugystė Vitauto isz Boston,
Mass. ir aukos lietuvų \$47,31
Nū lietuvų Shenandoah ir
apielinkės \$25,49
Lietuvų Philadelphios \$45,00

Labų \$117,80

J. Kazakevicze.

LIETUVIŠZKAS KRIAUCZIUS Jurgis Stepanovicze

Geriausias rubų siūvejas; siuva
visokius rubus kūgeriausiai ir už pi-
giausę prekę ir didžiauseme iszsirin-
kime pagal norą visokių ceikių, kad
jau niekur tokios pigios nerasi.

Teipgi senus rubus perdirba ant
naujų. Jo antraszas:

J. Stepanovicze

No 61 Eno str. PLYMOUTH, PA.

Veterinoras.

Dr. Frank Žurinskis

Nesenei pribuvęs isz Lietuvos, ku-
ris isz gydo visokias ligas arklių kai-
po ir kitų visų gyvūlių; kaipo tai
patrukimus, geležonis [pažandes] ir
užlaikymą vidurių, sutinimą ir t. t.

Gydo visokias gyvūlių ligas.

Dr. Fr. Zurinkas,

[P. O. Box 1110] 207 E. Main str.

PLYMOUTH, PA.

